

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 23Sa/65/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1018200306
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Kálnayová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:1018200306.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre sudkyňou JUDr. Danou Kálnayovou, v právnej veci žalobcu: R. Z., bytom F., N. XX, zastúpený JUDr. Petrom Harakálym, advokátom, so sídlom Košice, Mlynská 28, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa, ústredie Bratislava, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia zo dňa 21. 12. 2017 číslo: 54473-2/2017-BA, takto

rozhodol:

Krajský súd z r u š u j e rozhodnutie žalovanej č. 54473-2/2017-BA zo dňa 21. 12. 2017 a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava č. 21193-17/2017-BAM zo dňa 08. 08. 2017 a vec vracia správneho orgánu na nové konanie.

Krajský súd priznáva žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

I.

Priebeh administratívneho konania

1. Žalobca podal dňa 28. 02. 2018 žalobu doručенú Krajskému súdu v Bratislave dňa 02. 03. 2018, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 54473-2/2017-BA zo dňa 21. 12. 2017, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava č. 21193-17/2017-BAM zo dňa 08. 08. 2017, ktorým správny orgán prvého stupňa nepriznal žalobcovi nárok na náhradu za bolesť v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 12. 04. 2013. Žalobu odôvodnil tým, že napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo vydané v rozpore so zákonom, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, zistenie skutkového stavu žalovaným je nedostačujúce na riadne posúdenie veci, a toto rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

2. Krajský súd v Bratislave uznesením sp.zn. 7Sa/19/2018-17 zo dňa 16. 07. 2018 Krajskému súdu v Nitre ako súdu miestne príslušnému z dôvodu trvalého pobytu žalobcu v obvode Krajského súdu Nitra.

3. Prvostupňový správny orgán žalovaného vydal dňa 08. 08. 2017 rozhodnutie č. 21193-17/2017-BAM, ktorým podľa § 99 a podľa § 210 žiadateľovi nepriznal nárok na náhradu za bolesť v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 12. 04. 2013 z dôvodu, že v konaní nebolo preukázané, či žiadateľ utrpel pracovný úraz.

4. Proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu podal odvolanie žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu, v ktorom okrem iného uviedol, že prvostupňový správny orgán porušil svoje procesné povinnosti na zistenie skutočného stavu veci, obmedzil sa iba na strohé konštatovanie, že Martin Péli má postavenie odvádzateľa poistného za zamestnancov až od 01. 07. 2015. Poznamenal, že prvostupňový správny orgán mal vedomosť o tom, že od 12. 04. 2013 bol žalobca zamestnancom

firmy Bryntin Technologies s.r.o. so sídlom Sabinovská 12, Bratislava, v mene ktorej konal aj Marin Pély. Poukázal na to, že zamestnávateľ si splnil svoju povinnosť vyplývajúcu mu z ustanovenia § 231, keď žiadateľa prihlásil do sociálnej poisťovne, čím splnil aj obsah ustanovenia § 16 a § 17 zákona. Nesplnenie ostatných povinností zamestnávateľa voči sociálnej poisťovni nemôže ísť na vrub žiadateľa ale iba na zodpovednosť zamestnávateľa. Žiadal rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť na nové konanie.

5. Žalovaný správny orgán ako odvolaní orgán preskúmal napadnuté rozhodnutie a zo spisovej dokumentácie zistil, že sa v nej nachádza „Protokol o vyšetrení príčin vzniku pracovného úrazu s ťažkou ujmu“, ktorý vyhotovil Inšpektorát práce Prešov pod č. IPV-070-26-2.6/P-J2, A25-13 zo dňa 20. 06. 2013, z ktorého vyplýva, že žalobca - žiadateľ, utrpel úraz dňa 12. 04. 2013 približne o 7:30 hodine pri vykládke štrku zo železničných vagónov pomocou pásového vykladača. Práce pri vykladaní štrku organizoval Z., ktorý bol na vykonávanie tejto práce poverený zamestnávateľom spoločnosťou Bryntin Rail CZ s.r.o. so sídlom Praha, Konevova 2660/141. Inšpektorát práce Prešov zaslal na adresu zamestnávateľa výzvu, v ktorej žiadal predloženie patričných dokladov, ktoré do dňa vyhotovenia protokolu 20. 06. 2013 neboli zamestnávateľom predložené. V protokole, ktorý vyhotovil Inšpektorát práce Prešov zo dňa 20. 06. 2013 sa uvádza, že i napriek závažnosti úrazu žalobcu - žiadateľa, nebol zo strany zamestnávateľ spísaný záznam o registrovanom pracovnom úraze a nebol ani splnená povinnosť oznámiť vznik takéhoto pracovného úrazu inšpektorátu práce. Z vykonaného dokazovania vykonaného Inšpektorátom práce bolo zistené, že žalobca - žiadateľ bol evidovaný v tom čase na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a aj podľa vyjadrenia Martina Péliho nemal uzatvorenú dohodu o vykonaní práce, za vykonanú prácu mu bola ústne dohodnutá odmena 150,- eur za odpracovaný deň. Inšpektorát práce zistil viacero nedostatkov, napríklad to, že spoločnosť Bryntin Rail CZ s.r.o. nezabezpečila pracovisko, nestanovila pracovný postup tak, aby organizácie práce neohrozovala bezpečnosť a zdravie zamestnancov, a taktiež táto spoločnosť nemala so žiadateľom založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu, teda zákonníka práce.

Zamestnávateľ bol požiadaný listom zo dňa 17. 04. 2015 prvostupňovým správnym orgánom, aby oznámil že sa jedná o pracovný úraz a zároveň bol vyzvaný aby predložil vyplnené tlačivo „Záznam o registrovanom pracovnom úraze“ a „Oznámenie o poisťnej udalosti“, na ktoré zamestnávateľ nereagoval.

6. Žalovaný poukazuje na tú skutočnosť, že nemal k dispozícii dokumenty potrebné na posúdenie, či úraz, ktorý utrpel žalobca dňa 12. 04. 2013 možno považovať za pracovný, nakoľko zamestnávateľ nespolupracuje.

V zmysle ustanovenia § 99 zákona poškodený má nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, ak došlo u neho k poškodeniu zdravia pracovným úrazom alebo chorobou z povolania. V danom prípade nebol preukázaný vznik pracovného úrazu, pretože žalobca v priebehu konania nepredložil žiaden dôkaz o tom, že by mal uzatvorený pracovný pomer alebo dohodu o vykonaní práce. Sám žalobca uviedol, že sa jednalo len o brigádu, ktorá mala trvať tri dni od 10. 04. 2013 do 12. 04. 2013 a na druhej strane tvrdil, že mal byť zamestnancom zamestnávateľa od 12. 04. 2013, o ktorom nič nevedel.

II.

Zhrnutie napadnutého rozhodnutia žalovaného

7. Žalovaný po preskúmaní rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu a spisovej dokumentácie napadnutým rozhodnutím č. 54473-2/2017-BA zo dňa 21. 12. 2017 potvrdil prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu.

8. Žalovaný správny orgán ako odvolaní orgán preskúmal napadnuté rozhodnutie a zo spisovej dokumentácie zistil, že sa v nej nachádza „Protokol o vyšetrení príčin vzniku pracovného úrazu s ťažkou ujmu“, ktorý vyhotovil Inšpektorát práce Prešov pod č. IPV-070-26-2.6/P-J2, A25-13 zo dňa 20. 06. 2013, z ktorého vyplýva, že žalobca - žiadateľ, utrpel úraz dňa 12. 04. 2013 približne o 7:30 hodine pri vykládke štrku zo železničných vagónov pomocou pásového vykladača. Práce pri vykladaní štrku organizoval Z., ktorý bol na vykonávanie tejto práce poverený zamestnávateľom spoločnosťou

Bryntin Rail CZ s.r.o. so sídlom Praha, Konevova 2660/141. Inšpektorát práce Prešov zaslal na adresu zamestnávateľa výzvu, v ktorej žiadal predloženie patričných dokladov, ktoré do dňa vyhotovenia protokolu 20. 06. 2013 neboli zamestnávateľom predložené. V protokole, ktorý vyhotovil Inšpektorát práce Prešov zo dňa 20. 06. 2013 sa uvádza, že i napriek závažnosti úrazu žalobcu - žiadateľa, nebol zo strany zamestnávateľa spísaný záznam o registrovanom pracovnom úraze a nebol ani splnená povinnosť oznámiť vznik takéhoto pracovného úrazu inšpektorátu práce. Z vykonaného dokazovania vykonaného Inšpektorátom práce bolo zistené, že žalobca - žiadateľ bol evidovaný v tom čase na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny a aj podľa vyjadrenia Martina Péliho nemal uzatvorenú dohodu o vykonaní práce, za vykonanú prácu mu bola ústne dohodnutá odmena 150,- eur za odpracovaný deň. Inšpektorát práce zistil viacero nedostatkov, napríklad to, že spoločnosť Bryntin Rail CZ s.r.o. nezabezpečila pracovisko, nestanovila pracovný postup tak, aby organizácie práce neohrozovala bezpečnosť a zdravie zamestnancov a taktiež táto spoločnosť nemala so žiadateľom založený pracovno-právny vzťah podľa osobitného predpisu, teda zákonníka práce.

Zamestnávateľ bol požiadaný listom zo dňa 17. 04. 2015 prvostupňovým správnym orgánom, aby oznámil že sa jedná o pracovný úraz a zároveň bol vyzvaný aby predložil vyplnené tlačivo „Záznam o registrovanom pracovnom úraze“ a „Oznámenie o poistnej udalosti“, na ktoré zamestnávateľ nereagoval.

9. Žalovaný poukazuje na tú skutočnosť, že nemal k dispozícii dokumenty potrebné na posúdenie, či úraz, ktorý utrpel žalobca dňa 12. 04. 2013 možno považovať za pracovný, nakoľko zamestnávateľ nespolupracuje.

V zmysle ustanovenia § 99 zákona poškodený má nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia určenú podľa zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, ak došlo u neho k poškodeniu zdravia pracovným úrazom alebo chorobou z povolania. V danom prípade nebol preukázaný vznik pracovného úrazu, pretože žalobca v priebehu konania nepredložil žiaden dôkaz o tom, že by mal uzatvorený pracovný pomer alebo dohodu o vykonaní práce. Sám žalobca uviedol, že sa jednalo len o brigádu, ktorá mala trvať tri dni od 10. 04. 2013 do 12. 04. 2013 a na druhej strane tvrdil, že mal byť zamestnancom zamestnávateľa od 12. 04. 2013, o ktorom nič nevedel.

Podľa § 83 zákona, poškodený na účely poskytovania úrazových dávok zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16 a fyzická osoba uvedená v § 17 ods. 2 ak utrpeli pracovný úraz, alebo sa u nich zistila choroba z povolania.

Podľa § 99 zákona, poškodený má nárok na náhradu za bolesť určenú podľa zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť ak u neho došlo k poškodeniu zdravia pracovným úrazom alebo chorobou z povolania.

V zmysle § 3 zákona 437/2004 Z.z. sa náhrada za bolesť poskytuje jednorazovo, pričom musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví ako aj priebehu liečenia, či odstraňovaniu jeho následkov.

Náhrada za bolesť sa poskytuje na základe lekárskeho posudku, pričom sadzby bodového hodnotenia sú stanovené v prílohe č. 1, I. a III. časti k zákonu č. 437/2004 Z.z.

Podľa § 7 ods. 1 citovaného zákona, lekársky posudok spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekársky posudok. Ak je posudzujúcim lekárom lekár zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, lekársky posudok posudzuje primár príslušného oddelenia, alebo prednosta príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia, alebo jeho zástupca, ak rozsah následkov presahuje 200 bodov.

Podľa § 8 ods. 1 zákona, pracovný úraz podľa tohto zákona je poškodenie zdravia alebo smrť fyzickej osoby spôsobené nezávisle od jej vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov, ktoré

a/ zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16 utrpel pri plnení pracovných úloh, alebo služobných úloh, alebo v priamej súvislosti splnením pracovných úloh, alebo služobných úloh, pre plnenie pracovných úloh, alebo služobných úloh a pri odvracaní škody hrozacej zamestnávateľovi,

b/ fyzická osoba uvedená v bode 17 ods. 2 utrpela pri činnostiach uvedených v tomto ustanovení, alebo v priamej súvislosti s týmito činnosťami.

10. K námietke žalobcu, že zamestnávateľ si splnil svoju povinnosť vyplývajúcu z ustanovenia § 231 zákona, že ako zamestnanca ho prihlásil do sociálnej poisťovne, čím naplnil aj obsah ustanovenia § 16 a § 17 zákona a že nesplnenie ostatných povinností zamestnávateľa, voči sociálnej poisťovni, nemôže znášať žiadateľ ale zamestnávateľ je do určitej miery pravda, avšak zamestnávateľ nesplnil podmienku stanovenú v § 231 ods. 1 písm. h/ a i/ zákona, t.j. neoznámil sociálnej poisťovni vznik pracovného úrazu a ani nepredložil záznam o pracovnom úraze, čo v tomto konaní je kľúčová a rozhodujúca vec. To, že zamestnávateľ prihlásil žiadateľa do systému sociálneho zabezpečenia až po pracovnom úraze dňa 12. 04. 2017, nemá za následok automatické uznanie pracovného úrazu.

III.

Argumenty žalobcu v podanej žalobe

11. Proti rozhodnutiu žalovaného zo dňa 21. 12. 2017 podal žalobca v zákonom stanovenej lehote, prostredníctvom svojho právneho zástupcu, žalobu doručенú dňa 02. 03. 2018 na nepríslušný Krajský súd v Bratislave a žiadal rozhodnutie žalovaného zrušiť a zároveň aj zrušiť rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a vec vrátiť žalovanej na ďalšie konanie. Poukázal na to, prvostupňový správny orgán mal ucelenú informáciu o tom, kto je skutočným zamestnávateľom žalobcu a kto bol povereným subjektom na vykonávanie týchto prác. Firma Bryntin Technologies s.r.o. aj žalobcu do systému sociálnej poisťovne riadne a zákonným spôsobom prihlásila. Poukázal na to, že skutočnosti, ktoré konštatuje žalovaný, že si nesplnil povinnosti zamestnávateľ, nemajú nič spoločné s postavením žalobcu ako zamestnanca. Z obsahu známych skutočností nie je sporné, že dňa 12. 04. 2013 žalobca utrpel pracovný úraz a ani to, kto za tento úraz zodpovedá. Týmto je splnená podmienka nároku na úrazovú dávku a jej výplatu podľa § 109 zákona č. 461/2003 Z.z. Základným spôsobom dokázania úrazu je záznam o pracovnom úraze, pričom ale nárok na odškodnenie pracovného úrazu nezávisí od toho, či zamestnanec úraz ohlási alebo nie, ani od toho, či sa spísal alebo nespísal záznam o úraze. Skutočnosť, že došlo k pracovnému úrazu možno dokázať aj svedectvom spolupracovníkov a tretích osôb. Neobstojí skutočnosť ani ktorú uvádza žalovaný vo svojom rozhodnutí, že žalobca bol v čase vzniku pracovného úrazu, evidovaný na úrade práce ako nezamestnaný, aj tento môže za určitých podmienok pracovať na základe pracovnej zmluvy alebo dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru. Žalobca ďalej poukazoval na nesprávny a nezákonným postup žalovanej, ktorá nevyhodnotila uvedený skutkový stav zákonným spôsobom pod príslušné ustanovenia hmotnoprávneho predpisu. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu SR č. 2Sžo 30/2011 nestačí len citácia príslušného ustanovenia, ale je žiaduce, aby sa vyložil aj obsah právnej normy. Právne posúdenie musí obsahovať konkrétny odkaz na príslušný právny predpis.

IV.

Vyjadrenie žalovaného k podanej žalobe

12. Žalovaný sa k písomnej žalobe vyjadril dňa 29. 10. 2018 a žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

13. Žalovaný zotrvával na svojich dôvodoch rozhodnutia, ktoré považuje za zákonné a vecne správne. K námietkam zástupcu žalobcu uviedol, že v zmysle § 16 zákona povinne úrazovo poistený je zamestnávateľ, ktorý zamestnáva aspoň jednu fyzickú osobu, vykonávajúcu zárobkovú činnosť v pracovno-právnom vzťahu, v štátnozamestnaneckom pomere. Podľa § 17 zákona, nárok na úrazové dávky z úrazového poistenia zamestnávateľa má zamestnanec zamestnávateľa podľa § 16 po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.

V zmysle § 227 ods. 3 je poškodený povinný preukázať skutočnosti rozhodujúce na vznik trvanie, na zánik nároku nadávku, nároku na jej výplatu a sumu.

Objektívnu zodpovednosť zamestnávateľa za škodu na zdraví zamestnanca spôsobenú pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s nimi, zakladá zákon č. 311/2001 Z.z. vo svojom ustanovení

§ 195 a nie registračný list fyzickej osoby, ktorý v prípade žalobcu predstavuje len prihlášku do systému sociálneho zabezpečenia ako takého. Navyše z predmetného registračného listu fyzickej osoby je zrejmé, že prihláška bola zamestnávateľom podaná dňa 12. 04. 2013 o 11:40 hodine, teda v čase po utrpení úrazu žalobcom a zároveň bolo preukázané, že žalobca túto pracovnú činnosť vykonával už dva dni pred tým, ako došlo k úrazu. Toto tvrdenie právneho zástupcu, že zamestnávateľ si splnil svoje zákonné povinnosti, sa javí ako tendenčné, pretože z prihlášky je zrejmé, že ho prihlásil na poistenie po úraze.

14. Pre poskytnutie plnenia dávky z úrazového poistenia je dôležité, aby bol úraz, ktorý utrpel zamestnanec uznaný zamestnanec za pracovný. V danom prípade však zamestnávateľ neuznal úraz žalobcu za pracovný a ani neposkytol príslušným útvaram sociálnej poisťovne potrebnú súčinnosť. Vyhlásenie zamestnávateľa o vzniku pracovného úrazu je pre žalovanú záväzná, čo vyplýva aj z viacerých rozhodnutí Najvyššieho súdu SR. Uznanie zamestnávateľa za pracovný úraz sa uskutočňuje prostredníctvom predloženia tlačív, a to „Oznámenie poistnej udalosti“ a „Záznam o registrovanom pracovnom úraze“.

Keďže tieto doklady zamestnávateľ žalobcu nepredložil, prvostupňový správny orgán vykonával rozsiahle dokazovanie a zaobstaral dôkazy, z ktorých jednoznačne bolo preukázané, že žalobca túto činnosť, pri ktorej utrpel pracovný úraz, nevykonával na základe pracovnej zmluvy, alebo dohody o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru. Sám žalobca potvrdil, že túto prácu vykonával bez potrebného školenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, s ktorými nebol ani oboznámený, a taktiež prácu vykonával bez ochranných prostriedkov, ktoré je povinný zamestnávateľ poskytnúť zamestnancom a bez pracovno-právnej zmluvy. Zo zákonníka práce jednoznačne vyplýva, že aj dohoda o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, musí byť v zmysle Zákonníka práce uzatvorená písomne, avšak v prípade žalobcu nebola ani bližšie dojednaná.

15. K námietke žalobcu uvedenej v žalobe, týkajúcej sa nesplnenia povinnosti zamestnávateľa, ktoré mu vyplývajú z právnych predpisov, nemôže ísť na vrub žalobcovi, bol právny zástupca žalobcu niekoľkokrát vyzývaný, jednak prvostupňovým správnym orgánom ako aj žalovaným, aby predložil doklady, ktoré preukazujú jeho nárok.

16. Z vykonaného dokazovania ako aj z výpovedí v trestnom konaní vedenom pred Okresným súdom v Spišskej Novej Vsi č.k. 5T/100/2015 bolo jednoznačne preukázané, že žalobca nevykonával prácu pre zamestnávateľa, na základe akej pracovnej zmluvy nevedel uviesť ani jeho názor, išlo o prácu s cieľom zarobiť si, ktorú mu sprostredkoval jeho priateľ, cez Martina Péliho. Aj keď zamestnávateľ podal prihlášku do systému sociálneho zabezpečenia, išlo o tzv. dodatočné prihlásenie, časovo nasledujúce po utrpení úrazu žalobcom, či by to vlastne aj zamestnávateľ urobil ak by k úrazu nedošlo. Žalovaná ďalej vo svojom uviedla, že nespochybňuje závažnosť žalobcu zo dňa 12. 04. 2013, avšak vzhľadom na preukázaný skutkový stav nie je možné sa stotožniť s konštatáciou právneho zástupcu v žalobe, že nie je sporné, že dňa 12. 04. 2013 žalobca utrpel pracovný úraz. Žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

V.

Posúdenie podstatných skutkových zistení a právne argumenty

17. Krajský súd v Nitre uznesením 23Sa/65/2018-74 zo dňa 01. 04. 2019 prerušil konanie vo veci 23Sa/65/2018 do skončenia konania Najvyššieho súdu SR o kasačnej sťažnosti vo veci vedenej na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 23Sa/27/2018, z dôvodu, že v konaní vedenom pod sp. zn. 23Sa/65/2018 (teda v tomto konaní) sa jedná o správnu žalobu proti rozhodnutiu žalovaného č. 54473-2/2017-BA zo dňa 21. 12. 2017, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava, č. 21193-17/2017-BAM zo dňa 08. 08. 2017, ktorým správny orgán prvého stupňa nepriznal žalobcovi nárok na náhradu za bolesť v dôsledku úrazu zo dňa 12. 04. 2013. V konaní vedenom na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 23Sa/27/2018 sa žalobca podanou žalobou domáhal preskúmania rozhodnutia žalovaného č. 54471-6/2017-BA zo dňa 21. 12. 2017, ktoré rieši rovnakú právnu otázku vzniku pracovného úrazu žalobcu. Proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sa/27/2018-60 zo dňa 19. 11. 2018 podal žalobca kasačnú sťažnosť, o ktorej v danom čase nebolo rozhodnuté. Správny súd mal za to, že konanie o kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sa/27/2018-60 zo dňa 19. 11. 2018 je takým konaním, v ktorom sa rieši

otázka, ktorá môže mať význam pre ďalšie súdne konanie vo veci vedenej pod sp. zn. 23Sa/65/2018, a to predovšetkým s poukazom na skutkovú podobnosť oboch konaní.

18. Uznesením č. 23Sa/65/2018-111 zo dňa 30. 03. 2021 súd pokračoval v konaní vedenom pod touto spisovou značkou, pretože Najvyšší súd SR v konaní 9Sžsk/39/2019 rozsudkom zo dňa 24. 02. 2021 rozhodol o kasačnej sťažnosti vo veci 23Sa/27/2018.

19. Najvyšší súd SR rozsudkom 9Sžsk/39/2019-124 zo dňa 24. 02. 2021 zmenil rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 23Sa/27/2018-60 zo dňa 19. 11. 2018 tak, že rozhodnutie žalovanej č. 54471-6/2017 zo dňa 21. 12. 2017 zrušuje a vec jej vracia na ďalšie konanie. Poukázal vo svojom rozhodnutí na to, že na rozdiel od Krajského súdu v Nitre dospel k záveru, že právny názor žalovanej vychádza z nedostatočne zisteného skutočného stavu veci. Krajský súd pritom sám nedostatočne zdôvodnil svoj právny záver, ktorá okolnosť by odôvodňovala zrušenie jeho rozsudku a vrátenie mu veci na ďalšie konanie.

20. Z administratívneho spisu bolo preukázané, že žalobca si uplatnil nárok o priznanie náhrady za bolesť, doručenou pobočke Sociálnej poisťovne Bratislava dňa 14. 04. 2015, pričom za zamestnávateľa zodpovedného za pracovný úraz označil Z.. Ešte v priebehu konania o odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu predložil pobočke Bratislava opravenú žiadosť, kde označil za zamestnávateľa zodpovedného za pracovný úraz Bryntin Technologies s.r.o. Sabinovská 12, Bratislava.

21. Pre nárok žalobcu na náhradu za bolesť podľa zákona o sociálnom poistení, teda na plnenie sociálnej poisťovne z úrazového poistenia zamestnávateľa je rozhodujúce, či v čase úrazu existoval medzi ním a spoločnosťou Bryntin Technologies s.r.o. pracovno-právny vzťah zakladajúci tejto spoločnosti úrazové poistenie (§ 4 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z.z.), či utrpel pracovný úraz (§ 8 ods. 1 písm. a/) pri plnení pracovných úloh pre túto spoločnosť.

22. Pokiaľ žalovaná dôvodila tým, že určiť, že v čase úrazu mal žalobca status zamestnanca a že úraz bol úrazom pracovným, nie je možné z dôvodu, že zamestnávateľ nespolupracuje a nepredložil Záznam o registrovanom pracovnom úraze a oznámenie o poistnej udalosti a že ani žalobca nepredložil potrebné listinné dôkazy, pričom tvrdil, že práca mala trvať len 3 dni a na druhej strane nevedel nič povedať o jeho zamestnávateľovi, uvedené tvrdenie nemôže byť dostatočným podkladom pre zamietnutie uplatneného nároku. Neznalosť právnej úpravy nemá byť zamestnancovi na ujmu, pokiaľ sám neodmietol podpísať jemu predkladanú zmluvu, resp. ak zo strany zamestnávateľa jej predloženie na podpis ani nedošlo.

23. Z rozhodnutia žalovanej nevyplýva, že by spoločnosť Bryntin Technologies s.r.o. nepovažovala za povinne úrazovo poisteného zamestnávateľa podľa § 16 zákona č. 461/2003 Z.z. Za spornú žalovaná považuje otázku, či žalobca mal v čase úrazu status zamestnanca podľa § 4 ods. 1 a 3 zákona č. 461/2003 Z.z.

24. Taktiež považovala žalovaná z spornú otázku, či úraz je pracovným, teda úrazom utrpeným pri plnení pracovných úloh, pre úrazom poisteného zamestnávateľa, keď Bryntin Technologies s.r.o. nepredložil potrebné listiny, t.j. záznam o registrovanom pracovnom úraze a Oznámenie poistnej udalosti.

25. Kasačný súd poukázal na to, že z protokolu o vyšetrení príčin pracovného úrazu vyplýva, že výzva na predloženie dokladov potrebných k vyšetreniu príčin vzniku úrazu bola doručená tak spoločnosti BRYNTIN RAIL CZ s.r.o. Praha, ako aj spoločnosti Bryntin Technologies s.r.o. Bratislava, ktorá však v protokole nebola označená ako zamestnávateľ zo zodpovedný za pracovný úraz ani ako nelegálny zamestnávateľ. Podľa uvedeného protokolu nelegálnym zamestnávateľom a súčasne zamestnávateľom zodpovedným za pracovný úraz má byť BRYNTIN RAIL CZ s.r.o. Praha a iba tomuto subjektu bol protokol aj zaslaný. Avšak tento sa v stanovenej lehote nevyjadril, čím bol protokol považovaný za prerokovaný a uzatvorený ku dňu 04. 07. 2013. Protokol nebol doručený spoločnosti Bryntin Technologies s.r.o. a vo vzťahu k nej nemohol byť považovaný za prerokovaný a uzatvorený.

26. Povinnosť predložiť oznámenie o registrovanom pracovnom úraze príslušnému inšpektorátu podľa § 17 ods. 5 písm. a/ bod 3 zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci porušila podľa protokolu BRYNTIN RAIL CZ s.r.o. Uvedený protokol teda nemožno považovať bez ďalšieho za relevantný vo vzťahu k spoločnosti Bryntin Technologies s.r.o.

27. Žalobcu elektronicky dňa 12. 04. 2013 o 11.44 hod prihlásil do poistenia na tlačive Registračný list FO zamestnávateľ Bryntin Technologies s.r.o., a to z titulu dohody o vykonaní práce. Z rozhodnutia žalovanej nie je dostatočne zrejmé, aký následok na nárok žalobcu spája vo vzťahu k ustanoveniu § 17 ods. 1 zákonníka práce a § 24 zákona o sociálnom poistení s okolnosťou, že zamestnávateľ prihlásil žalobcu do registra oneskorene, resp. v doterajšom správnom konaní nebola preukázaná existencia písomná forma dohody o vykonaní práce, resp. pracovná zmluva. Otázkou vzniku a charakteru pracovno-právneho vzťahu medzi žalobcom a Bryntin Technologies s.r.o. sa žalovaná nezaoberala dostatočne.

28. Ani v prípade ak zamestnávateľ zostáva nečinný sociálna poisťovňa nemôže bez ďalšieho vec uzavrieť s tým, že ani zamestnanec nepreukázal, že išlo o úraz pracovný. Hoci o otázke, či sa jedná o pracovný úraz, alebo nie, sociálna poisťovňa nie je oprávnená rozhodovať v zmysle § 198 ods. 1 zákona o sociálnom poistení. Je oprávnená si o takejto predbežnej otázke urobiť úsudok, tento je však povinná riadne, zrozumiteľne a presvedčivo odôvodniť. V prípade negatívneho záveru však vzhľadom na potrebu zistiť pred rozhodnutím skutočný stav, musí postupovať podľa § 193 zákona o sociálnom poistení, umožniť žiadateľovi tak skutočnosť preukázať a žiadateľa vyzvať, aby predložil rozhodnutie súdu, ktorým bolo určené, že predmetný úraz je úrazom pracovným, resp. vyzvať ho, aby sa takéhoto určenia domáhal žalobou na príslušný okresný súd. Na ten účel musí mať poskytnutú primeranú lehotu s ohľadom nielen za zabezpečenie potrebných podkladov a prípravu podania žaloby na súd, ale aj na náročnosť takého pracovno-právneho sporu aj na zabezpečenie právneho zastúpenia. Iba v prípade ak žiadateľ napriek takémuto postupu nereaguje a nepreukáže, že žalobu podal, môže si takú otázku zodpovedať, ale musí ju dostatočne odôvodniť. V prípade podania takejto žaloby na súd však preruší konanie.

29. Žalovaná však podľa kasačného súdu takýmto spôsobom nepostupovala, preto dospel k záveru, že zistenie skutkového stavu žalovaným bolo nedostačujúce na riadne posúdenie veci a že došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia. V ďalšom konaní prihliadne žalovaná i na tú skutočnosť, že na súde prebieha konanie na určenie, že úraz, ktorý utrpel žalobca dňa 12. 04. 2013 je úrazom pracovným a že zaň má zodpovedať spoločnosť Bryntin Technologies s.r.o.

30. Krajský súd ako súd vecne a miestne príslušný (ust. § 23 ods. 2 písm. c/ SSP), preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného zo dňa 21. 12. 2017 na pojednávaní, pričom dospel k záveru, že podaná žaloba je dôvodná, preto rozhodnutie zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. e/ SSP.

31. Úlohou súdu bolo preskúmať zákonnosť postupu a rozhodnutia žalovaného zo dňa 21. 12. 2017 a posúdiť, či tento vo vzťahu k žalobcovi postupoval alebo nepostupoval v súlade so zákonom, keď potvrdil rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu zo dňa 08. 08. 2017.

32. Rozhodnutím č. 54473-2/2017-BA zo dňa 21. 12. 2017 bolo potvrdené rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu zo dňa 08. 08. 2017 vo veci nepriznania nároku na náhradu za bolesť v dôsledku pracovného úrazu žalobcu.

33. Správny súd preskúmal rozhodnutie žalovaného ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, preskúmal napadnuté rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa ako aj konanie mu predchádzajúce, najmä z toho pohľadu, či sa správny orgán vysporiadal so zásadnými námietkami uvedenými v odvolaní žalobcu a z takto vymedzeného rozsahu posúdil správnosť a zákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu.

34. Správny súd v procese posudzovania zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu vychádzal zo skutkových zistení vyplývajúcich z administratívneho spisu, na ktoré poukázal I. stupňový správny orgán, ako aj žalovaný správny orgán. Správny súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu na základe žaloby je povinný posudzovať, či správny orgán príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutkový stav, či konal v súčinnosti s účastníkom konania, či rozhodnutie, ktoré bolo vydané, bolo v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi i procesnoprávnymi predpismi.

35. Pri preskúvaní rozhodnutia je pre správny súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia.

36. Po preskúvaní napadnutého rozhodnutia žalovaného správny súd, vzhľadom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR vo veci žalobcu týkajúcej sa náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorý vyslovil v rozsudku 9Sžsk/39/2019-124 zo dňa 24. 02. 2021 a s prihladením na právoplatný rozsudok Okresného súdu Bratislava III. 11Cpr/2/2019-122 zo dňa 20. 06. 2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20. 09. 2019, ktorým bolo súdom určené, že žalobcovi sa stal pracovný úraz, za ktorý zodpovedá jeho zamestnávateľ v plnom rozsahu. Správny súd zrušil rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu podľa § 191 ods. 1 písm. e/ a ods. 3 písm. a/ SSP.

37. Podľa § 195 ods. 1 zákona č. 311/2007 ZP, ak u zamestnanca došlo pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním, k poškodeniu zdravia alebo k jeho smrti úrazom, zodpovedá za škodu tým vzniknutú zamestnávateľ, u ktorého bol zamestnanec v čase pracovného úrazu v pracovnom pomere.

38. Vychádzajúc z uvedeného základnou podmienkou vzniku nároku na bolesť a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia je, že úraz musel vzniknúť v dôsledku poškodenia zdravia, ktoré vzniklo pri plnení pracovných úloh, v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh, pre plnenie pracovných úloh, alebo pri odvracaní škody hroziacej zamestnávateľovi. Zo spisovej dokumentácie vyplýva, že zamestnávateľ tento úraz neuznal za pracovný a na výzvy žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu nereagoval a ani nepredložil potrebné tlačivá k uplatneniu nároku z pracovného úrazu. Dôkazné bremeno na preukázanie skutočností rozhodujúcich pre vznik nároku na dávku je na poistencovi, v tomto danom prípade na žalobcovi, ktorý si uplatnil nárok.

39. Nie každý úraz, ktorý pracovník utrpí v zamestnaní pri plnení pracovných úloh, nemožno považovať za pracovný. Keďže zamestnávateľ neoznámil tú skutočnosť, že pracovný úraz utrpel jeho zamestnanec, nie je možné priznať nárok žalobcovi z pracovného úrazu. Žalobca ani na výzvu žalovaného nepredložil žiadne dôkazy na podporu svojich tvrdení, že úraz, ktorý utrpel je pracovný, pretože neexistuje pracovná zmluva ani dohoda o vykonaní práce. Vyhlásenie zamestnávateľa a predložením príslušných tlačív, že vznikol pracovný úraz je pre sociálnu poisťovňu záväzná pri posudzovaní nároku z úrazového poistenia. Keďže v danom prípade nastal spor medzi zamestnancom a zamestnávateľom, či sa jedná o pracovný úraz, tieto spory prejednáva a rozhoduje v zmysle § 14 zákonníka práce príslušný okresný súd. V danom prípade bolo preukázané, že Okresný súd Bratislava III. rozhodol rozsudkom č. 11Cpr/2/2019-122 zo dňa 20. 06. 2019, že sa jednalo o pracovný úraz žalobcu, za ktorý nesie zodpovednosť jeho zamestnávateľ.

40. Podľa § 195 ods. 1 zákona, organizačná zložka sociálnej poisťovne pred vydaním rozhodnutia postupuje tak, aby presne a úplne zistila skutočný stav veci a obstará si potrebné doklady na rozhodnutie.

41. Podľa § 196 ods. 1 zákona, dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania, vyjadrenia účastníkov a svedkov, správy, listiny.

42. Zástupca žalobcu na pojednávaní dňa 19. 10. 2020 trval na podanej žalobe v plnom rozsahu. Žiadal zrušiť napadnuté rozhodnutie a vrátiť na ďalšie konanie. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 9Sžsk/39/2019-124 zo dňa 24. 02. 2021 ako aj rozhodnutie Okresného súdu Bratislava III. 11Cpr/2/2019-122 zo dňa 20. 06. 2019, ktorý rozhodoval ohľadne určenia, že sa jedná o pracovný úraz.

43. Správny súd dospel k záveru, že námietky žalobcu uvedené v žalobe sú relevantné k vyhovneniu žaloby a vzhľadom na vyššie citované rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a Okresného súdu Bratislava III. správny súd rozhodnutie žalovaného ako aj prvostupňového správneho orgánu zrušil podľa § 191 ods. 1 písm. e/ a ods. 3 písm. a/ SSP.

44. O trovách konania súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP a žalobcovi priznal úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, keďže mal vo veci celkom úspech.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu správneho súdu nie je prípustný opravný prostriedok, ak tento zákon neustanovuje inak. (ust. § 133 ods. 2 SSP).

Proti každému právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu je prípustná kasačná sťažnosť, ak zákon neustanovuje inak (ust. § 439 ods. 1, 2, 3 SSP).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len dôvodmi uvedenými v ust. § 440 ods.1, 2 SSP.

Kasačnú sťažnosť môže podať účastník konania, ak bolo rozhodnuté v jeho neprospech v lehote jedného mesiaca od doručenia rozhodnutia krajského súdu subjektu oprávnenému na jej podanie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na podanie kasačnej sťažnosti je 30 dní od doručenia rozhodnutia krajského súdu v prípadoch uvedených v § 145 ods. 2 SSP. Zmeškanie lehoty nemožno odpustiť.

Kasačná sťažnosť sa podáva na krajskom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"), návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh), pričom sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak má sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, ak ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d) a v prípade, ak je žalovaným Centrum právnej pomoci.